Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Standpuntbepaling van de Vlaamse Regering betreffende federale wetgeving inzake het Internationaal Verdrag van 2010 inzake aansprakelijkheid en vergoeding voor schade in samenhang met het vervoer over de zee van gevaarlijke en schadelijke stoffen**

Samenvatting
Krachtens artikel 6, § 4, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen dienen de gewestregeringen betrokken te worden bij het ontwerpen van de regels van de algemene politie en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoersmiddelen.

In het kader van de voornoemde procedure werd door de federale overheid volgende wetgeving aan het Vlaams Gewest voorgelegd voor advies:
- het Voorontwerp van wet houdende instemming met het Internationaal Verdrag van 2010 inzake aansprakelijkheid en vergoeding voor schade in samenhang met het vervoer over de zee van gevaarlijke en schadelijke stoffen (hierna het "HNS-Verdrag 2010")
- het Voorontwerp van wet betreffende de implementatie van het HNS-Verdrag 2010 en ter wijziging van de Belgische Scheepvaartwetboek en de Gerechtelijke Wetboek
- het Ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van het HNS-Verdrag 2010 en tot wijziging van verschillende koninklijke besluiten

De Vlaamse Regering geeft als advies dat het voorliggende (voor)ontwerpen betrekking hebben op een materie die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

Deze beslissing heeft betrekking op het beleidsveld waterinfrastructuur en waterbeleid.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Er zijn geen relevante vorige beslissingen van de Vlaamse Regering en ook geen bijhorende (strategische) adviezen.

2. INHOUD

Toelichting

Context

Krachtens artikel 6, § 4, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen dienen de gewestregeringen betrokken te worden bij het ontwerpen van de regels van de algemene politie en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoersmiddelen.

In het kader van de voornoemde procedure In het kader van de voornoemde procedure werd door de federale overheid volgende aan het Vlaams Gewest voorgelegd voor advies:
- het Voorontwerp van wet houdende instemming met het Internationaal Verdrag van 2010 inzake aansprakelijkheid en vergoeding voor schade in samenhang met het vervoer over de zee van gevaarlijke en schadelijke stoffen (hierna het "HNS-Verdrag 2010"
- het Voorontwerp van wet betreffende de implementatie van het HNS-Verdrag 2010 en ter wijziging van de Belgische Scheepvaartwetboek en de Gerechtelijke Wetboek
- het Ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van het HNS-Verdrag 2010 en tot wijziging van verschillende koninklijke besluiten

Dit dossier werd aan minister Lydia Peeters bezorgd door de Minister van de Noordzee, de heer Vincent Van Quickenborne, per brief op 02/06/2021 (ontvangen op 11.06.2021).

De twee voorontwerpen van wet en het ontwerp van koninklijk besluit hebben betrekking op de uitvoering van het Internationaal Verdrag inzake aansprakelijkheid en vergoeding voor schade in samenhang met het vervoer over zee van gevaarlijke stoffen, 2010 ("het HNS-Verdrag 2010").

Inhoudelijk – artikelsgewijze bespreking

1 het Voorontwerp van wet houdende instemming met het HNS-Verdrag 2010.

Het voorliggende voorontwerp van wet betreft de instemming met het HNS-Verdrag 2010.

De werkgroep Gemengde Verdragen heeft op 20 maart 2008 het exclusief federaal karakter van het HNS-Verdrag 2010 aangenomen.

Rekening houdend met het standpunt van de Raad van State in zijn advies van 20 september 2016 met betrekking tot het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag van Straatsburg van 2012 inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI 2012) zou het nuttig kunnen zijn om dit dossier terug voor te leggen aan de werkgroep Gemengde Verdragen ten einde de exclusief federale of gemengde aard van het Verdrag vast te stellen.

Indien evenwel de bepalingen van dit voorontwerp van wet bevoegdheidsconform worden geïnterpreteerd, zodat zij enkel betrekking hebben op de federale bevoegdheden met betrekking tot de zeevaart, is er geen sprake van enige bevoegdheidsoverschrijding.

2 het Voorontwerp van wet betreffende de implementatie van het HNS-Verdrag 2010 en ter wijziging van de Belgische Scheepvaartwetboek en de Gerechtelijke Wetboek

De artikelen 4 tot en met 11 van het genoemde voorontwerp van wet implementeren de bepalingen met betrekking tot de verplichte verzekering en het “HNS-certificaat”.

Artikelen 13 - 14 en 19 - 20 implementeren de (beperking van) aansprakelijkheid van de scheepseigenaar overeenkomstig het HNS-Verdrag 2010.

In de artikelen 17 – 18 wordt het territoriale en materiële toepassingsgebied uit het HNS-Verdrag 2010 overgenomen, en de genoemde artikelen stellen even algemeen als het HNS-Verdrag 2010 dat de afdeling van toepassing is op “schade veroorzaakt op het Belgische grondgebied” enerzijds en “wegens schade voortvloeiende uit het vervoer van gevaarlijke en schadelijke stoffen op zee” anderzijds. Bijgevolg lijkt daaruit begrepen te kunnen worden dat bijvoorbeeld een zeeschip dat verontreiniging veroorzaakt door verlies van gevaarlijke goederen in een haven of zeekanaal zich op de regeling kan beroepen.

Artikel 19 bevat in de Nederlandse versie overigens dezelfde schijnbare vertaalfout als artikel 7 van het HNS-Verdrag 2010 waar in artikel 19 §2, 4°, “expéditeur” – “shipper” in de oorspronkelijke Engelse tekst - wordt vertaald als “vervoerder” in plaats van afzender / verzender / verscheper.

De artikelen 21 - 23 implementeren de artikelen 11, 12.8 en 13.2 van het HNS-Verdrag 2010 en behoeven geen commentaar.

In de artikelen 24 – 25 wordt vastgelegd wie er bijdrageplichtig is aan het HNS-Fonds (“de persoon die in het voorgaande kalenderjaar “ontvanger” is van schadelijke en gevaarlijke stoffen die aanleiding geven tot een bijdrage”) en dat de inning van de bijdragen verder zal worden uitgewerkt door de Koning. Artikel 33 bevat een strafbepaling overeenkomstig welke personen die bijdrageplichtig zijn, de daartoe voorziene regelen overtreden. De federale Scheepvaartcontrole blijkt de bevoegde autoriteit te zijn voor het toezicht op naleving van de bepalingen en opsporing van inbreuken ingevolge de artikelen 34 – 36. Het betreft een algemene politiebevoegdheid van de Federale Overheid en er is bijgevolg geen schending van de gewestelijke bevoegdheden vast te stellen.

De artikelen 26 – 31 betreffen procedurele aspecten met betrekking tot de vorderingen inzake schades die onder toepassing van het HNS-Verdrag 2010 vallen en bevatten geen bevoegdheidsoverschrijdende bepalingen.

Er kan worden besloten dat deze bepalingen grotendeels binnen de bevoegdheid van de federale overheid vallen. Overige bepalingen kunnen bevoegdheidsconform geïnterpreteerd worden, zodat zij enkel betrekking hebben op de federale bevoegdheden met betrekking tot de zeevaart, namelijk vanaf de waterzijde van de basislijn, en niet het aansprakelijkheidsregime met betrekking tot de gewestelijke binnenvaart materie viseren. Hierdoor schenden de bepalingen de bevoegdheden van de Gewesten niet.

- het Ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van het HNS-Verdrag 2020 en tot wijziging van verschillende koninklijke besluiten

Artikelen 2-5 voeren enkele wijzigingen door aan het koninklijk besluit van 15 juli 2020 inzake milieuvriendelijke scheepvaart. Meer bepaald wordt met de wijzigingen voorzien onder artikel 5 verder uiteengezet wie als “ontvanger” (in de zin van artikel 24 van het voorontwerp van wet

betreffende de implementatie van het HNS-Verdrag 2010 en ter wijziging van de Belgische Scheepvaartwetboek en de Gerechtelijke Wetboek) wordt aanzien.

Deze bijdrageverplichting maakt onderdeel uit van de algemene politiebevoegdheid van de Federale Overheid en overschrijdt zodoende geen bevoegdheid van de Gewesten.

Wel is de Nederlandse vertaling van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit inconsistent waar in het in te voegen artikel 2.1.16 "la personne morale qui reçoit effectivement la cargaison donnant lieu à contribution" wordt vertaald als "de rechtspersoon die de bijdragende lading ontvangt", terwijl in het in te voegen artikel 2.1.17 dezelfde zin wordt vertaald als "de rechtspersoon die feitelijk de bijdragende lading ontvangt".

Artikel 6 bevat een beperkte wijziging aan het koninklijk besluit van 21 september 2020 tot vaststelling van de retributies inzake scheepvaart. Dit besluit bevat geen rechtsregels van verkeer of vervoer maar betreft enkel de doorgerekende interne werkingskosten van de Federale Staat aan de begunstigde van een dienst geleverd door de Federale Staat. Deze bepaling behoeft dus geen verdere commentaar.

Besluit

De bevoegdheidsverdelende regels worden geëerbiedigd.

Indien enkele bepalingen van beide voorontwerpen van wet bevoegdheidsconform worden geïnterpreteerd, zodat zij enkel betrekking hebben op de federale bevoegdheden met betrekking tot de zeevaart, namelijk vanaf de waterzijde van de basislijn, en niet het aansprakelijkheidsregime met betrekking tot de gewestelijke binnenvaart materie viseren, schenden deze bepaling de bevoegdheden van de Gewesten niet.

Het ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van het HNS-Verdrag 2020 en tot wijziging van verschillende koninklijke besluiten schendt geen bevoegdheidsverdelende regels.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen enkele weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Dit wordt bevestigd door het advies van de Inspectie van Financiën van 7 juli 2021 dat als bijlage bij deze nota is gevoegd. Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, moet dus niet worden ingewonnen.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

a. personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet.
b. werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven.
c. investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg.

d. ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten.
e. conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Mevrouw de minister van Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse Regering wordt gelast om, in naam van de Vlaamse Regering, deze beslissing ter kennis te brengen van de federale overheid.

Aangezien er geen sprake is van een regelgevend initiatief van de Vlaamse overheid, is er voor deze nota aan de Vlaamse Regering geen wetgeving-technisch advies, taalkundig advies of Reguleringsimpactanalyse vereist. JoKER is hier tevens niet van toepassing.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:
1° positief advies te verlenen aan:
- het Voorontwerp van wet houdende instemming met het HNS-Verdrag 2010.
- het Voorontwerp van wet betreffende de implementatie van het HNS-Verdrag 2010 en ter wijziging van de Belgische Scheepvaartwetboek en de Gerechtelijke Wetboek
- het Ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van het HNS-Verdrag 2010 en tot wijziging van verschillende koninklijke besluiten

2° de heer minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten deze beslissing ter kennis te brengen van de federale overheid.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:
- het Voorontwerp van wet houdende instemming met het HNS-Verdrag 2010.
- het Voorontwerp van wet betreffende de implementatie van het HNS-Verdrag 2010 en ter wijziging van de Belgische Scheepvaartwetboek en de Gerechtelijke Wetboek
- het Ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van het HNS-Verdrag 2010 en tot wijziging van verschillende koninklijke besluiten
- de brief van de Minister van de Noordzee, De heer Vincent Van Quickenborne, met de adviesvraag gericht aan de Vlaamse regering
- het advies Inspectie Financiën dd. 07 juli 2021.